

Mladi junaki.

starodavnih časih je bila v slavnem grškem mestu Atenah v mestni hiši krasno naslikana velika podoba. Slika je bila razdeljena v tri dele. V zgornjem delu so bili naslikani stari atenski meščani, sivolasi, častitljivi starčki: njihovi meči so v nožnicah, mir jim je razlit po častitljivem obrazu, zdaj počivajo. Nad sliko je bilo napisano: »Bili smo močni!«

Niže, v srednjem predelku, so bili naslikani mladi, za boj pripravljene, pogumni in junaški možje atenski. Bojna oprava: bliščeča čelada na glavi, ščit na prsih, svetli meči, vihrajoče zastave, — vse je kazalo odločni pogum, ki se ne ustraši ničesar. Na vihrajoči zastavi je bilo zapisano: »Mi smo močni!«

V tretjem, najnižjem oddelku, so bili naslikani dečki atenski. V rokah drže meče in sulice, pa se ne bojujejo, marveč na hrabre očete gledajo in se čudijo njihovemu junaštvu. Na malih ščitih pa jim je bilo zapisano: »Mi bom o močni!«

Mislím, da bi tudi vi, mladi čitatelji, z radostnim srcem gledali tako sliko in marsikateri izmed vas bi vzkliknil: »Jaz bom tudi močan, čvrst junak!«

Jaz pa bi želel, da bi si drugače bolj temeljito tolmačili to sliko, da bi tisti »bom o« kar izbrisali, pa zapisali: »Mi smo tudi že močni, smo tudi junaki!« Iz zgodovine namreč nam je znanih mnogo vrlíh ljudi, ki so že v zorni mladosti izvrševali težka, res junaška dela. Prav rad bi videl, da bi tudi vi posnemali take mlade junake ter bi junaških del ne odlašali na prihodnjo moško dobo, marveč jih krepko in pogumno izvrševali že zdaj v otroški in mladeniški dobi. Zakaj navadno se zgodi, da oni, ki se že v otroški dobi junaško vedejo, so tudi v poznejšem življenju pravi junaki; oni pa, ki so v mladosti zaspani in mehkužni, ostanejo navadno tudi v poznejši dobi malovredni slabiči.

Zgledi mladih junakov nam kažejo, da z božjo pomočjo človek silno veliko premore, ako le hoče.

Da, a k o h o č e , to je v življenju odločilno. V o l j a je tista moč, ki zmaguje tudi v najtežavnejših okoliščinah.

Ko slišimo slaviti junake, navadno mislimo na hrabre vojake. Vendar zasluži to lepo ime vsak človek, ki ima tako močno in trdno voljo, da je pripravljen v dosego svojih plemenitih namenov prestati največje težkoče ter celo življenje dati v najhujših mukah. Vendar, če pa pri tem le hočete misliti na vojake, ni napačno. Saj se naše življenje večkrat tudi imenuje boj; posebno pobožno življenje zasluži to ime. Že od sv. krsta smo pod zastavo Jezusa Kristusa, in kateri ste bili že pri sv. birmi, še posebno lahko rečete ponosno: »Mi smo vojščaki Kristusovi!« V katekizmu ste se učili, da se vsi pravoverni kristjani imenujejo vojskujoča cerkev. Ljudje, ki se v dušnem boju posebno odlikujejo, so junaki. In Cerkev nikočar ne prišteje svetnikom, ako se ni izkazal po izredno velikih, — j u n a š k i h čednostih.

1. Sv. Janez Krstnik.

Sv. Janez Krstnik je bil velik junak. Jezus sam ga je pohvalil, in sicer ravno radi njegovega junaštva. Rekel je ljudem, naj nikar ne mislijo, da je Janez kot šibka bilka, ki jo veter maja semtertja, marveč je mož krepke, neupogljive volje. Ta svoj kremeniti značaj je Janez Baptista pokazal mnogokrat. Bil je junak, ki se ni ustrašil nikočar. Vsakemu si je upal povedati resnico, tudi mogočnemu Herodu, dasi je lahko vedel, da mu utegne ta pogum nakopati smrt. In je res potrdil svoje junaštvo z mučeniško smrtjo.

Tako značajno junaštvo se pa ne pridobi v enem tednu ali v enem letu. Sv. Janez je bil junak že v otroških in mladeniških letih. Njegova močna junaška volja se je izkazala zlasti v z a t a j e v a n j u , da se sme naravnost imenovati junak ali svetnik zatajevanja. In prelepi sad tega junaškega zatajevanja je bil trojen: angelska nedolžnost, stanovitna zmernost in treznost, pa krotka ponižnost.

Sv. pismo daje svetemu Janezu izredno lepo izpričevalo. Že prerok Malahija je prerokoval, da bode a n g e l pripravljaj pot Mesiji, in Jezus sam je rekel, da je Janez več nego prerok. »Zakaj ta je, ki je o njem pisano: Glej, jaz pošljem svojega a n g e l a pred tvojim obličjem, ki bo pripravljaj tvoj pot pred teboj.« Ali bi mogel biti sv. Janez bolj pohvaljen, kakor če ga sv. pismo, če ga Jezus sam imenuje a n g e l a ? In nimamo li pravice sklepati iz tega, da je bilo res njegovo življenje angelsko čisto in nedolžno?

Da bi pa mogel to angelsko čednost, čistost in nedolžnost, to prekrasno lilijo varno gojiti v vrtu mladostnega življenja, je zapustil celo zgodaj domačo hišo, zapustil sorodnike, zapustil šumni svet in se umaknil v samotno puščavo. V puščavi, daleč od pogubnih nevarnosti, pohujšanja in zapeljivosti izprijenega sveta, je tako skrbno čuval in gojil angelsko čednost, sveto čistost, da mu daje sv. Cerkev hvalno izpričevalo: »Nikdar ni oskrunil snežnobele čistosti« (Nesciens labem nivei pudoris).

Z angelsko čistostjo je pa tudi ves čas združeval najstrožjo z m e r n o s t in t r e z n o s t. Postal je prvi klicar treznosti — abstinence. Zato je tudi posebno mogočen priprošnjik vseh mladih junakov in junakinj v »Marijinih vrtcih«. — Ta junaška čednost sv. Janeza se večstransko poudarja in izpričuje. Že angel Gabrijel je takrat, ko je očetu, sv. Cahariju, napovedal rojstvo sv. Janeza, posebno pohvalil to, da »vina in opojne pijače ne bo pil«. Zveličar sam je rekel o njem, da je bil skrajno zmeren in trezen. To potrjuje tudi zgodovinsko sporočilo sv. evangelija, da je živel kot puščavnik ob kobilicah in gozdnem medu. V vzhodnih deželah je namreč to uborna hrana najubožnejših ljudi. Kajne, vedni post — ali mar to ni slave vredno junaštvo za mladega človeka?

Tretja zvezda junaškega odlikovanja v življenju sv. Janeza je pa p o n i ž n o s t. Ponižnost je res junaška čednost, ker mora premagovati zelo močnega in hudega sovražnika, ki se zove napuh. To svojo moč je pokazal napuh že takrat, ko je v nebesih premagal veliko množico angelov. Saj tudi v raju je bila

pravzaprav prevzetnost vzrok prvega greha; peklen-
ska kača je zmagala z laskavo obljubo: »Oči se vama
bodo odprle in bosta kakor bogova . . .«

Torej mora biti res že močan junak, da vselej
in povsod premaguje tako nevarnega sovražnika.
Sv. Janez je bil tak junak. Imel je mnogo izkušnjav
k prevzetnosti. Bil je sin jako uglednega očeta. Če
nam sv. pismo pove, da so se mnogi veselili njego-
vega rojstva ter čestitali očetu in materi ter se skriv-
nostno povpraševali: »Kaj bo neki iz tega otroka?«
si pač lahko mislimo, da so se še posebno laskali in
prilizovali tudi otroku, ko je nekoliko odrastel. Janez
pa se ni zmenil za imenitnost in hvalo, marveč je
hotel biti nepoznan in nečisljan v samotni pustinji.
Kot sin odličnega očeta bi se bil lahko ponašal z lepo
in imenitno obleko, pa znano vam je, kako si je izvolil
najpreprostejše oblačilo ubožnih ljudi — haljo iz ka-
meline dlake, prepasano z usnjatim pasom!

Ko si je tako že v mladosti pridobil temeljito
ponižnost, je pač lahko junaško premagoval napuh
tudi pozneje, ko so prišle še vse hujše izkušnje
zoper ponižnost in pohlevnost. Vse je hitelo k njemu
v puščavo in poslušalo njegove govore. Že so začeli
splošno govoriti, da utegne biti Janez — obljubljeni
in težko pričakovani Mesija. In višja gosposka je iz
Jeruzalema poslala poslanca k njemu, ki naj ga vpra-
šajo, če je Kristus . . . Pa junak je slavno zmagal;
pohlevno je odgovarjal: »Jaz nisem Kristus, — jaz še
nisem vreden, da bi mu odvezoval jermene pri črev-
ljih, — jaz sem le glas vpijočega v puščavi . . .« Tudi
Jezus sam je prišel k njemu v puščavo in ga prosil,
da naj ga krsti. Sv. Janez se prestraši in vzklikne:
»Jaz potrebujem, da bi me ti krstil; in ti prideš k
meni!« — In ko je Kristus začel očitno učiti, se je
sv. Janez umaknil, rekoč: »On mora rasti, jaz pa se
manjšati!«

Glejte, tak junak je vaš priprošnjik, krasen vzor
pridnih otrok v »Marijinem vrtcu«.

